

İSTANBUL YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ

2025-2026 BAHAR YARIYILI

BAĞIMLILIKLA MÜCADELE			USD068
AKTS 3		Lisans	Seçmeli
2 s/hafta	Teorik: 2s/hafta	Uygulama:0s/hafta	Türkçe
Öğretim Elemanı ve İletişim Bilgileri Prof. Dr. İbrahim BALCIOĞLU ibrahim.balcioğlu@yeni-yuzyil.edu.tr Ofis: E506 (Ek Bina 5. Kat) 0212 444 5001 / Dahili: 3710			

Dersin Genel Amacı:

Bu dersin genel amacı, bağımlılığın biyolojik, psikolojik ve sosyal boyutlarını anlamak, bağımlılık türlerini tanımlamak ve bağımlılıkla mücadele süreçlerini kavramaktır. Ders kapsamında, bağımlılık yapan maddeler ve davranışsal bağımlılıklar ele alınarak, risk faktörleri, koruyucu faktörler ve önleme stratejileri üzerinde durulacaktır. Aynı zamanda bağımlılıkla mücadelede ulusal ve uluslararası politikalar, bağımlılığın birey ve toplum üzerindeki etkileri ile bağımlılıkla ilgili güncel gelişmeler incelenecektir. Bu sayede öğrencilerin bağımlılıkla ilgili farkındalık kazanmaları, bilimsel temelli değerlendirme yapabilmeleri ve çözüm odaklı yaklaşımlar geliştirebilmeleri hedeflenmektedir.

Öğrenme Çıktıları ve Alt Beceriler:

Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler aşağıdaki becerileri elde ederler:

1. Bağımlılıkla ilgili temel kavramları, bağımlılık türlerini ve süreçlerini tanımlayabilir.
2. Bağımlılığın biyolojik, psikolojik ve sosyal boyutlarını tartışabilir ve güncel gelişmelerle bağlantı kurabilir.
3. Bağımlılık teorilerini ve bağımlılık süreçlerine ilişkin kuramsal yaklaşımları açıklayabilir.
4. Bağımlılığın genetik, çevresel ve toplumsal temellerini açıklayarak, risk faktörleri ve koruyucu faktörleri değerlendirebilir.
5. Bağımlılık türlerine özgü süreçleri, biyolojik ve psikososyal etkileri açıklayabilir ve bireysel farklılıkların bağımlılığın gelişimi üzerindeki etkilerini tartışabilir.

Genel Yeterlilikler:

Bağımlılık dersi kapsamında öğrenilen bilgiler, bağımlılıkla mücadelede çalışan profesyonellere, sağlık hizmetleri sunan bireylere ve bağımlılıkla ilgili toplumsal projelerde yer alacak kişilere temel kuramsal bilgileri sağlar. Teorik bilgiler sayesinde bağımlılık süreçleri hakkında bilgi edinen kişi, alanda araştırmalar yapabilir ve bağımlılıkla ilgili risk faktörlerini, korunma yollarını ve müdahale stratejilerini analiz edebilir hale gelir

Öğretim Yöntem ve Teknikleri:

Dersler, konferans ve sınıf içi tartışma tekniği ile sürdürülür. Öğrencilerin konferanslar esnasında ve tartışmalarda soru ve yorumlarla derslere katılması ve katkıda bulunması beklenir.

Önkoşul: Yok

Ders Kitabı/Kitapları:

1. Öztürk, M., Ögel, K., Evren, C., & Bilici, R. (2019). Bağımlılık: Tanı, Tedavi, Önleme. İstanbul: Yeşilay Yayınları.
2. Coşkunol, H., ve Torun, H. O. (2022). Alkol Bağımlılığı. İstanbul: Yeşilay Yayınları.
3. Başgül, Ş. S., ve Altıntaş, M. (2022). Kumar Bağımlılığı. İstanbul: Yeşilay Yayınları.
4. Deveci, A., ve Çakıroğlu, E. (2022). Madde Bağımlılığı. İstanbul: Yeşilay Yayınları.
5. Dinç, M., ve Büyükçorak, M. (2022). Teknoloji Bağımlılığı. İstanbul: Yeşilay Yayınları.
6. Ceylan, E., ve Uçar, M. T. (2022). Tütün Bağımlılığı. İstanbul: Yeşilay Yayınları.
7. Ders notları, güncel bilimsel makaleler ve videolar

Sınavın İçeriği: Ara sınav ve final sınavı için belirlenen günlerde belirtilecektir.

HAFTALIK KONULAR

Hafta	Tartışılacak/İşlenecek Konular
1.	Ders izlencesi üzerine açıklamalar. Dersin genel tanıtımı, yöntem tartışması.
2.	Bağımlılıkla ilgili temel kavramlar ve bağımlılık türleri.
3.	Bağımlılık nedenleri ve bağımlılık sürecine dair temel kuramlar.
4.	Bağımlılık sürecinde beyin ve bağımlılık ilişkisi, risk ve koruyucu faktörler.
5.	Bağımlılıkla mücadelede önleme ve mücadele politikaları.
6.	Madde bağımlılığı: Temel kriterler, bağımlılık yapıcı maddeler ve etkileri.
7.	Madde bağımlılığı: Risk faktörleri ve bağımlılığın biyolojik, psikolojik ve sosyal boyutları.
8.	<i>Ara Sınav</i>
9.	Alkol bağımlılığı: Nedenleri, risk faktörleri ve sağlık üzerindeki etkileri.
10.	Tütün bağımlılığı: Kriterler, risk faktörleri ve sağlık üzerindeki etkileri.
11.	Tütün bağımlılığı süreci, endüstri ve yeni nesil tütün ürünleri.
12.	Davranışsal bağımlılıklar: İnternet ve oyun bağımlılığı.

13.	Davranışsal bağımlılıklar: Kumar bağımlılığı ve diğer bağımlılık türleri.
14.	Bağımlılıkla ilgili güncel gelişmeler ve kapanış değerlendirmesi.
15.	<i>Final Sınavı</i>

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI PAYI
Laboratuvar		
Uygulama		
Alan Çalışması)		
Derse Özgü Staj (Varsa)		
Ödev		
Kısa Sınav		
Sunum		
Projeler		
Derse Devam		
Ara sınavlar	1	%40
Final	1	%60
TOPLAM		%100

DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ

N o	Program Yeterlikleri/Çıktıları	*Katkı Düzeyi					
		Ö.Ç.1	Ö.Ç.2	Ö.Ç.3	Ö.Ç.4	Ö.Ç.5	Genel
1	Kuramsal ve uygulamalı psikolojiyi kavradığını gösterir beceriler edinmek; alanın temel paradigmlarını ve kuramlarını anlamak	4	4	5	4	4	5
2	Araştırma yöntemlerini kavramak ve ilerideki çalışma ve/veya eğitim hayatına kendini hazırlamak	0	0	0	0	0	5
3	Birey olarak, alanın gerektirdiği hümanistik ve etik duruşun yanı sıra sosyal olaylara duyarlı bir bakış açısı taşımak	5	5	5	4	5	3
4	Psikoloji araştırmalarını değerlendirebilecek ileri araştırma ve istatistik becerilerini kazanmak	0	0	0	0	0	2
5	İnsan davranışını anlamaya dönük çalışmaların ışığında değerlendirme, geliştirme ve süzgeçten geçirme becerileri ile eleştirel bakış açısı edinmek	5	5	5	5	5	2
6	Psikolojide yetkin ve ahlaki profesyonel becerilerle kendini donatmak; etik becerilere hakimiyet elde etmek	4	4	3	3	3	3
7	Elde edilen psikolojik bilginin paylaşımını sağlayabilecek etkin sözlü ve yazılı anlatım becerileri sunmak	2	3	4	2	2	2

8	Psikolojik ölçme ve değerlendirme için gerekli araç-gereç bilgisine ve teknik bilgiye sahip olmak	0	0	0	0	0	2
9	Psikoloji biliminin tarihsel süreç içindeki gelişimi rehberliğinde alana hakimiyet kazanmak	0	0	0	0	0	3
10	Felsefi düşünme becerisinden hareketle sosyal bilimlerin en önemli unsurlarından olan analiz ve sentez yeteneğini elde etmek ve geliştirmek	3	4	3	2	3	2
11	Genel psikoloji bilgisini kültürel bağlamda değerlendirme yeteneğine sahip olmak	5	5	5	5	5	4

*1 en düşük, 2 düşük, 3 orta, 4 yüksek, 5 en yüksek ya da tamamen/kısmen şeklinde de belirtilebilir.

AKTS (İŞ YÜKÜ TABLOSU)

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Ders Süresi	14	2	28
Laboratuvar			
Uygulama			
Derse Özgü Staj (varsa)			
Alan Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	14	3	42
Sunum / Seminer Hazırlama			
Proje			
Ödevler			
Ara sınav	1	1	1
Ara sınav - hazırlık	1	15	15
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	1
Yarıyıl Sonu Sınavı - hazırlık	1	15	15
Toplam İş Yüğü			102
Dersin AKTS Kredisi			3

*Toplam iş yükü/30: 3 AKTS